

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 3479 del 03/12/2021

Traduzione in cimbro

Di baibar von pèrng soinz di sèlln boda haltn hert

An fintzta atz 2 von kristmånat in di saal von Marangonerie von Kastèl von Buonconsiglio iztase gehaltet dar trèff augelekk drinn in “Ren pinn zungmindarhaitn” a ziklo trèff pensàrt haltante kunt von stòregen zungmindarhaitn boda lem in ünsarne lendar, Ladinar, Möknar un Zimbarn. Zo reda über “Baibar vo pèrge un baibar vo zungmindarhait: dar ruòl von baibar in di debln kamöüschaftn” soinda gest di Anna Simonati profesören vo aministratìf rècht in di Universitét vo Tria, di Anna Maria Trenti Kaufman, boda iz gest dirèktören von Kulturinstitut Lusérn un est konrdinatören von Komitätt von Taütschan Zunginséln in Beleschlånt un di Michela Zucca, antropologa vorsitzaren vodar feroine Sherwood. Durchzovüara in trèff dar djornalist un schraibar afgå vodar zungmindarhait azara Alidad Shiri, boda hatt kontàr da dramatesche situatziong von baibar afgåne häüt zo tage.

In trèff hatta genump toal da provintziàl asesören vor di gesunthait un di sotziàl politike, bohintarhait un famildja Stefania Segnana boda hatt untarstricht in grüntliche ruol von baibar vürzovüara di famildje, züglä di khindar un vürzovüra di traditziongen, ditza hèrta, ma no mearar in di lendar boda lem di zungmindarhaitn un di di lendar vo pèrge. Di Asesören hatt gedenkht in projèkt Co-living boda hatt azpe zil in sèll nèt zo lazza learn di lendar vo pèrge a tema disar boda steat starch ka hèrtz dar provintziàl Djunta.

In trèff di Anna Simonati hatt gedenkht ke ’z soinz di baibar boda hám vürgetrakk di “ekonomì vo pèrge” un vor ditza mangsa soin gehaltet “verletzlich ma nèt debl” un mang no soin “starch un haltn hert” un guat auzohalta bazta vürkhint.

Ditza hattz besteteget di Michela Zucca o boda hatt khött darzuar ke “gian vort von pèrng iz a questiong vo geslècht o” ’z soinz di baibar boda vortgian zo machase mearar frai vonar gesellschaft boda schaffan di mannen. An lestn di Anna Maria Trenti Kaufman hatt khött ke möknar, ladinar un zimbarn lem in lendar vo pèrge un, siånska azza soin åndarst di ummaz von åndarn, håmsa alle gelebet in problèm vodar auzbåndarung: “In disa sotziàl organizatziong soinz gest di baibar boda hám vürgevärt di ekonomì von pèrng, hám gezüglit di khindar un vürgevärt di famildja. Di baibar soinz gest di eltarn wantze vor långa zait auz pa djar, soinz gest di baibar boda hám übertrakk di traditziongen un di zung in khindarn”.

Dramatisch daz sèll boda hatt kontart Alidad Shiri boda, åhevante zo khöda von soin sber viazo von Afghanistan zuar in Bleschlånt, hatt gedenkht daz sèll boda soin gest guat zo gebinna di baibar von djar 2000 vort sin in vorgånnate summar, da hám gemak studjärn, arbatn un soin vortretar in parlament un machan di pintarn o, pellar hamsa njånska gehatt an nám, ma lai “baibe von” “tochta von” “di muatar von”. Un häüt boda bidar di baibar soin nèt frai zo giana auz pa bege, z’arbata, zo studjara, da sber krise von sèll lånt, da groaz erme vånk inn daz earst vo alln di baibar boda mochan machan sachandar desperàrt.

Dar trèff iz khent gëtt garade durch televisiong affon kanàl 642 TML un bart bidar khemmen gelatt seng in di tang boda khemmen.

Übarsetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene
(Traduzione a cura dello Sportello linguistico della Magnifica Comunità degli Altipiani Cimbri)

(cdt)